

CONGREGATION OF YAHWEH JERUSALEM, ISRAEL

SOMO LA 22: KUSUDI LA MWANADAMU

Kuna mambo mengi, ambayo yameandikwa juu ya bustani ya Edeni. Wengi wanaojaribu kufanya hivyo, huandika kuhusu Bustani ya Edeni bila kuelewa kuwa Yahweh hufanya kazi kwa muundo, na ingawa tunaona kutoka kwa Maandiko kuwa Yeye ana haki ya kubadili mawazo Yake juu ya uamuzi fulani, hata hivyo tabia yake au muundo wake haubadilika.

Malaki 3:6 Kwa kuwa mimi, Yahweh, sina kigeugeu; ndio maana ninyi hamkuangamizwa, enyi wana wa Yakobo.

Mara tu utakapoelewa kuwa bustani la Edeni ilikuwa kweli huko Yerusalem, kitovu cha dunia, katika Mlima Mtakatifu wa Yahweh (Mlima Sayuni) (**Eze 28: 13-14**), vidokezo vingine vingi vya Maandiko viko wazi. Edeni ilikuwa msingi wa Yahweh kwa uumbaji wake. Edeni pia ni mahali halisi, lakini pia ni hali ya akili. Picha ya Kiebrania ya Edeni ni "kuwa mbele za Yahweh". Kwa kweli Edeni ni hali ya milele. Waalimu wengi wa theolojia wamefikiria bila shaka kuwa Adamu alikuwa mtu pekee aliyeumbwa kwenye juma la uumbaji na kwamba kila mwanadamu aliyezaliwa alizaliwa moja kwa moja kutoka kwa Hawa, ambaye pia alitoka kwa Adamu.

Walakini nadharia hii ni uwongo na sio ya msingi ya bibilia! Madhumuni ya somo hili ni kuonyesha kwamba kwa sababu watu wengi hawajaelewa simulio ya uumbaji kwenye Mwanzo wamekosa kujua sababu halisi ya Adamu kuumbwa. Kusudi halisi la mwanadamu.

Na kama Yahshua kweli alikuwa Adamu wa pili kama Maandiko yasemavyo, na tunapaswa kufuata kwa kila kitendo na tendo, basi tunahitaji kujua kusudi la Adamu lilikuwa nini. Je, Kwanini alishindwa na vipi Yahshua alifanikiwa kutukombolea, kile Adamu alipoteza?

Hebu tuangalie simulio la uumbaji ili tupate madhumuni ya mwanadamu.

Mwanzo 1:3 Elohim akasema, Iwe nuru; ikawa nuru.

4 Elohim akaiona nuru, ya kuwa ni njema; Elohim akatenga nuru na giza.

5 Elohim akaita nuru Mchana, na giza akaliita Usiku. Ikawa jioni ikawa asubuhi, siku moja.

6 Elohim akasema, Na liwe anga katikati ya maji, likayatenge maji na maji.

7 Elohim akalifanya anga, akayatenga yale maji yaliyo juu ya anga na yale maji yaliyo chini ya anga; ikawa hivyo.

8 Elohim akaliita lile anga Mbingu. Ikawa jioni ikawa asubuhi, siku ya pili.

Je! Ni mfano gani ambao Yahweh huanzisha kila siku ya uumbaji?

Maelezo: Kwanza kabisa katika kila siku katika siku za uumbaji Yahweh anasema kwanza "iwepo" halafu huunda kitu ambacho Yeye huunda kiumbe kulingana na mapenzi Yake. Mfano ni kwamba kwanza husema 'na iwepo' na 'huwa 'na kisha, anautengeneza kiumbe kipyga kulingana na mapenzi Yake. Kwa hivyo ukizingatia hii sasa tuangalie Mwanzo 1: 26-27 siku ya sita ya uumbaji.

Mwanzo 1:26-27 Elohim akasema, Na tumfanye **mtu** (Adawm) kwa mfano wetu, kwa sura yetu; **wakatawale** samaki wa baharini, na ndege wa angani, na wanyama, na nchi yote pia, na kila chenye kutambaa kitambaacho juu ya nchi.

27 Elohim akaumba mtu (H' Adawm) kwa mfano wake, kwa mfano wa Elohim **alimwumba**, mwanamume na mwanamke aliwaumba.

Je! Maandiko yasema wazi katika Mwa 1: 26-27 kwamba uumbaji wa wanadamu ulikuwa wa wingi?

Maelezo: Katika Kiebrania cha asili inasema wazi kuwa Elohim alisema wacha tuumbe wanadamu (**wingi**) katika aya 26, na kisha kutenganishe H'Adawm (mtu huyo, mmoja) kutoka kwa wanadamu kwenye aya ya 27. Inafurahisha kwamba karibu tafsiri zote zinaweka neno 'hivyo ' badala ya neno 'na' kuanza katika mstari wa 27, na kubadilisha maana kuwa mwendelezo badala ya kuongeza kile Alichoumba kutoka aya 26. Pia, katika aya ya 27 baada ya Yahweh kusema kwamba alimuumba Adamu kwa sura yake mwenyewe inasema moja kwa moja baada ya kwamba '**aliwaumba**' watu wa kiume na wa kike akiashiria "wao" sio Adamu lakini watu tofauti tofauti kuliko Adamu.

Pia, ukiangalia kwa Kiebrania ambayo huwezi kupata kutoka kwa Kiingereza ni kwamba neno "Adawm" ni la wingi kumaanisha 'wanadamu, waume na wakike'. Walakini, wakati wowote Yahweh anamaanisha mtu mmoja maalum kutoka kwa wanadamu ambao tunamjua kama Adamu, Alitumia neno hilo kwa Kiebrania 'H'Adawm'. Kwa hivyo katika aya ya 26 Yahweh huumba binadamu wa kiume na wa kike, lakini hii haiwezi kumrejelea Hawa kama Hawa hakuumbwa hapa, lakini huumbwa baadaye wakati Adamu ametakaswa katika Bustani na kuchukuliwa kutoka kwa ubavu wake. Hii pia inaweka mfano kwamba matunda yanaweza kuzaliwa tu kwa Yahweh wakati mtu ametakaswa kutoka kwa ulimwengu.

Kwa Kiebrania kila wakati kifungu kinapotumiwa kwa maana hii kila wakati huwa ni muundo wa mtu mmoja tu. Wacha tuangalie andiko lifuatalo ili kudhibitisha hii.

Isaya 7:14 Kwa hiyo Yahweh mwenyewe atawapa ishara. Tazama, **bikira** atachukua mimba, atazaa mtoto mwanamume, naye atamwita jina lake Imanueli.

Ni wazi, hapa, ishara sio tu kwamba bikira atazaa lakini Yule Bikira, "H'Almah", mmoja maalum. Ikiwa ungekuwa Israeli na kuuliza mtu kwa Kiebrania "ayfor mikdash" inamaanisha "wapi patakatifu?" Jibu lingekuwa "eyzeh mikdash", au patakatifu gani; lakini ikiwa ungesema "H'mikdash", basi wangesema Yerusalem. Mikdash inaweza kumaanisha patakatifu popote, lakini kifungu kamili "H" kilicho kabla ya neno inaweza kumaanisha moja maalum kuwa patakatifu pa Yahweh huko Yerusalem.

Kwa hivyo hapa katika aya ya 26 ya Mwanzo 1, Yahweh huumba wanadamu, au wanaumme na wanawake, lakini basi katika aya ya 27 Anatenganisha H'Adawm, mtu maalum kwa wanadamu kwa kusudi fulani, kama tunavyojua. Aya hizi mbili zinaonyesha wazi kwamba kulikuwa na wanadamu wengine walioumbwa kwa siku ya 6, kama H'Adawm alivyotengwa baada ya wanadamu wanaumme na wanawake kuumbwa katika aya 26. Kwa hivyo hata kama kweli Hawa aliumbwa kutoka kwa Adamu

baadaye siku ya 6, bado ingekuwa baada ya uumbaji wa wanadamu wa kiume na wa kike katika kifungu cha 26. Ikiwa ukiangalia katika bibilia nyingine utaona neno Adamu likiwa na maana ya uwingi wa wanadamu (wa kiume na wa kike) na H'Adawm inamaanasha ni mtu mmoja, Adamu.

Kwa hivyo, ikiwa tunachukua kifungu hiki kwa kile kile kinachosema bila maoni yoyote ya mapema au kuongeza kwa Maandiko ambayo hayapo, basi lazima tuwe wakweli na tukubali kuwa andiko hili linaonyesha wazi wanadamu wengine (wa kiume na wa kike) wakiumbwu siku sita ya wiki ya uumbaji. Ni unafiki kutumia **Mwa 1: 26-27** kusema kwamba kuna washiriki wawili katika familia ya Elohim (wacha tuumbe mtu kwa sura yetu), kwa sababu ya kutamkwa kuwa cha wingi, halafu, upuuze kwamba kitamkwa kwa uumbaji pia kwa wingi (Aliwaumba).

Je! Mwanzo kimeandikwa kwa mpangilio wa nyakati?

Mwanzo 1:1 *Hapo mwanzo Elohim alizumba mbingu na nchi.*

5 *Elohim akaiita nuru Mchana, na giza akaliita Usiku. Ikawa jioni ikawa asubuhi, siku moja.*

8 *Elohim akaliita lile anga Mbingu. Ikawa jioni ikawa asubuhi, siku ya pili.*

13 *Ikawa jioni ikawa asubuhi, siku ya tatu.*

Maelezo: Tunaposoma kuhusu Uumbaji, ni dhahiri kuwa ni mpangilio kama vile Yahweh alivyoonyesha wazi kile kilichopaswa kuumbwa kwanza (nuru kutoka gizani), na kila siku ya juma la uumbaji huisha hukionyesha siku 1, siku, 2, 3, nk.

Kwa kuongeza, tunapoangalia wiki ya Uumbaji, tunaona wazi kuwa ilibidi kutokea katika siku sita halisi, kwani kila kitu ambacho kiliundwa siku iliyotangulia kilihitaji uumbaji kutoka siku inayofuata ili kuishi. Hii pia inapinga kabisa nadharia potofu ya mageuzi (evolution).

Siku tatu Yahweh aliumba mbegu inayozaa chakula na kwa siku nne Aliumba jua, Mwezi na Nyota, ambazo mbegu zinahitaji kuchukua kaboni dioksidi na kuiachilia hewa (mfano wa mzunguko wa jua na mwezi) ili iweze kuishi . Halafu siku ya 5 na 6, Aliumba Wanyama na mimea ili kuchavusha mbegu hizi na kisha wanadamu ambao wangehitaji chakula kutoka kwa mbegu hizi ili kuishi. Kwa hivyo, kila kitu kilifanya kwa utaratibu wa mahakama na kwa kweli simulizi ya Mwanzo ni ya mpangilio wa wakati, maksusi na sahihi.

Ni wazi, tunaona kutoka Mwa 1: 26-27, kwamba ni kwa wingi kwamba Yahweh aliwaumba, Wanaume na Wanawake". Hii haiwezi kuwa ikimaanisha Adamu na Hawaa kwa kuwa Hawa hakuumbwa, lakini alitolewa kutoka kwa Adamu, na hakuchukuliwa kutoka kwa ubavu wake wakati huu.

Wakati Kaini anatupwa nje ya Edeni, Je! Kuna wanadamu wengine wanaoishi katika eneo anakoenda?

Mwanzo 4:10 *Akasema, Umefanya nini? Sauti ya damu ya ndugu yako inanililia kutoka katika ardhi.*

11 *Basi sasa, umelaaniwa wewe katika ardhi, iliyofumbua kinywa chake ipokee damu ya ndugu yako kwa mkono wako;*

12 *utakapoilima ardhi haitakupa mazao yake; utakuwa mtoro na mtu asiye na kikao duniani.*

13 Kaini akamwambia Yahweh, Adhabu yangu imenikulia kubwa, haichukuliki.

14 Tazama, umenifukuza leo katika uso wa ardhi, nitasitirika mbali na uso wako, nami nitakuwa mtoro na mtu asiye na kikao duniani; hata itakuwa kila anionaye ataniua.

15 Yahweh akamwambia, Kwa sababu hiyo ye yote atakayemwua Kaini atalipizwa kisasi mara saba.

Yahweh akamtia Kaini alama, mtu amwonaye asije akampiga.

16 Kaini akatoka mbele za uso wa Yahweh, akakaa (Neno hili kwa kiebrania inamaana kuishi na kuoa) katika nchi ya Nodi, mbele ya Edeni.

17 Kaini akamjua mkewe; naye akapata mimba, akamzaa Henoko; akajenga mji akauita Henoko, kwa jina la mwanawе.

Maelezo: Ikiwa tunasoma tu simulizi hii ya Mwanzo kwa kile inasema kuna ukweli kadhaa ambao haukanushwi.

1) Kaini aliogopa kutengwa na uwepo wa Yahweh.

2) Kaini aliogopa kwamba watu watajaribu kumuua. Yahweh alilazimika kuweka alama maalum kwa Kaini ili Watu wote ambao wanaishi nje ya mipaka ya bustani la Edeni, Ulimwenguni, wasimuue Kaini au kuadhibiwa. Neno katika aya ya 15 ya mtu ye yote linajumuisha watu wengi wa aina fulani walioendelea.

3) Kaini alikwenda na kuhamia katika eneo lililoitwa Nodi, ambalo watu walikuwa tayari wamekaa na alipata mke na aliweza kuoa. Neno la Kiebrania la "kukaa" ambalo ni 'yashab', linamaanisha kutulia mahali na kuoa.

Je! Ustaarabu huu ultoka wapi ulioishi nje ya Edeni? Je! Mji wa Nodi umetokea wapi, Je! mwanamke huyo alitoka wapi kwamba Kaini alioa na pia Ustaarabu kamili ambayo aliogopa yangemuua?

Maelezo: Jibu la biblia ni wazi kabisa kuwa haya yalikuwa Wanadamu waliosalia ambao waliumbwа katika Mwanzo 1: 26.Ni sahihi kabisa na inaongeza kwa maandiko, kwa kusema tu, kwamba "Adamu na Hawa walizaa watu hawa wote" wakati Maandiko hayatupi neno moja la kuthibitisha hilo na kwa kweli ingekuwa inapingana na Maandiko.

Mwanzo 4:18-23 Henoko akamzaa Iradi, Iradi akamzaa Mehuyaeli; Mehuyaeli akamzaa Methushaeli; Methushaeli akamzaa Lameki.

19 Lameki akajitwalia wake wawili, jina la wa kwanza ni Ada, na jina la wa pili ni Sila.

20 Ada akamzaa Yabali; huyo ndiye baba yao wakao katika hema na kufuga wanyama.

21 Na jina la nduguye aliitwa Yubali; huyo ndiye baba yao wapigao kinubi na filimbi.

22 Sila naye akamzaa Tubal-kaini, mfua kila chombo cha kukatia, cha shaba na cha chuma; na umbu lake Tubal-kaini alikuwa Naama.

23 Lameki akawaambia wake zake, Sikieni sauti yangu, Ada na Sila; Enyi wake za Lameki, sikilizeni usemi wangu; Maana nimemwua mtu kwa kunitia jeraha; Kijana kwa kunichubua;

Kwanza, tunaona Ukoo wa Kaini na kwa mara nyininge tena, wanawake wengi ambao walikuwa wameolewa ambao walipaswa kutoka mahali pengine. Maandiko hayasemi hata kwa umbali kuwa wanawake hawa walizaliwa na Hawa. Sasa, hebu tuangalie kile kilitokea baada ya watu hawa wote

kuzaliwa na baada ya Kaini tayari kuwekwa alama. Alikwenda kwenye ustaarabu uitwao Nodi ambao tayari ulikuwepo na akapata mkewe baadaye. Hebu tuangalie nini ilitokea baada ya Kaini kumuua Hibili.

Je! Sethi alikuwa mtoto wa kwanza wa Adamu na Hawa baada ya Kaini kumuua Hibili?

Mwanzo 4:25 *Adamu akamjua mke wake tena; akazaa mwana mwanamume, akamwita jina lake Sethi; maana alisema, Elohim ameniwekea uzao mwingine mahali pa Hibili; kwa sababu Kaini alimwua.*

Maelezo: Ukiangalia nasaba ya bibilia, ambayo ni muhimu sana na isiyoweza kuwa na kosa kwa vile Masihi atatoka kwenye ukoo huu, hapa na hapa tu wakati huu **BAADA** ya Kaini kumuua Hibili, ni Sethi hata alizaliwa. Kwa kuongezea, maandiko yanasema wazi kuwa Adamu na Hawa walimwita Sethi (maana yake Badala) kwa sababu alikuwa mbadala wa Hibili. Ikiwa Adamu na Hawaa walikuwa wameshapata mamia ya watoto wengine, kwa nini kusingekuwa mmoja wao ambaye angekuwa mbadala wa Hibili, na kwa nini haijasemwa katika kitabu cha Mwanzo 5? Ni wazi kabisa kutoka kwa Maandiko kwamba Hawa alizaa Kaini na Hibili, basi Hibili aliuawa na Sethi alibadilisha Hibili. Maandiko ni wazi kabisa kwamba hakuna watoto wengine ambao wanazaliwa kwa Adamu na Hawaa kati ya kuzaliwa kwa Kaini na Hibili na kuzaliwa kwa Sethi.

Kama jambo la kweli ikiwa unafanya hesabu tu tangu wakati wa Kaini na Hibili kuzaliwa, hadi wakati wa Kaini kutupwa kwa mataifa kutoka kwa uwepo wa Yahweh, hakuna wakati wa kutosha kwa Adamu na Hawaa tengeneza ustaarabu mwingine wote. Ukiangalia kitabu cha Mwanzo katika Mwanzo 5, utaona kwamba wakati wa uumbaji watu hawakuweza kuwa na watoto kwa takriban miaka 70 hadi 100 au zaidi baada ya kuzaliwa. Labda, kwa kuwa waliishi hadi miaka 900, mifumo yao ya uzazi haikuwa na kukomaa vya kutosha kuzaa na kupata watoto kabla ya umri huu.

Mwanzo 5:3 *Adamu akaishi miaka mia na thelathini, akazaa mwana kwa sura yake, kwa mfano wake, akamwita jina lake Sethi.*

4 Siku za *Adamu baada ya kumzaa Sethi* zilikuwa miaka mia nane, akazaa wana, waume na wake.

6 Sethi akaishi miaka mia na mitano, akamzaa Enoshi.

7 Sethi akaishi baada ya kumzaa *Enoshi* miaka mia nane na saba, akazaa wana, waume na wake.

9 Enoshi akaishi miaka tisini, akamzaa Kenani.

10 Enoshi akaishi baada ya kumzaa Kenani miaka mia nane na kumi na mitano, akazaa wana, waume na wake.

12 Kenani akaishi miaka sabini, akamzaa Mahalaleli.

13 Kenani akaishi baada ya kumzaa Mahalaleli miaka mia nane na arobaini, akazaa wana, waume na wake.

15 Mahalaleli akaishi miaka sitini na mitano, akamzaa Yaredi.

16 Mahalaleli akaishi baada ya kumzaa Yaredi miaka mia nane na thelathini, akazaa wana, waume na wake.

18 Yaredi akaishi miaka mia na sitini na miwili, akamzaa Henoko.

Andiko hapo juu ni nasaba ya kisheria ambayo Mwokozi wetu Yahshua alitoka na kwa hivyo lazima iwe sahihi, na inasema wazi katika aya ya 3 kuwa Sethi ni mtoto wa kwanza wa Adamu. Kaini alimwua Habilii na kwa hivyo alikosa haki ya mzaliwa wa kwanza na **HAKUNA** mtoto mwingine anayetajwa kuzaliwa kabla Sethi atajwe hapa kuwa na haki ya mzaliwa wa kwanza. Hii inathibitisha wazi kutoka kwa Maandiko HAKUNA WATOTO WENGINE au wangkuwa wametajwa kwenye nasaba. BAADA TU ya Sethi kuzaliwa, inasema kwamba Adamu alizaa wana na binti wengine.

Pia, ikiwa watu hawa wanaoishi Nodi na sehemu zingine walikuwa watoto wa Adamu na Eva, kwa nini wangkuwa wanaishi kabisa kutoka kwa wazazi wao na kwa nini maandiko hayangeweza hata kutaja kuwa Kaini alikuwa na uhusiano na mkewe?

Kwa kweli, ikiwa tutaangalia maandishi yafuatayo, tunaweza kuona kwamba wakati wa Uumbaji Yahweh aliweka watu tofauti kila mmoja kwa mipaka yao. Alikuwa amechagua familia ya Adamu kuleta Torati Yake kwa familia zingine za dunia, baada ya yeye kufundishwa kufanya hivyo.

Kumbu. 32:7 *Kumbuka siku za kale, Tafakari miaka ya vizazi vingi; Mwulize baba yako, naye atakuonyesha; Wazee wako, nao watakuambia.*

8 Yeye Aliye Juu alipowapa mataifa urithi wao, Alipowabagua wanadamu, Aliweka mipaka ya watu Kwa kadiri ya hesabu ya Malaika wa Elohim.

9 Maana, sehemu ya Yahweh ni watu wake, Yakobo ni kura ya urithi wake.

Je! Yahweh anachukia uchumba, na analaani katika Neno Lake aina yoyote ya uchumba?

Walawi 18:1 Yahweh akanena na Musa, na kumwambia,

2 Nena wewe na wana wa Israeli, uwaambie, Mimi ndimi Yahweh, Elohim wenu.

3 Nanyi msifanye matendo kama yale ya nchi ya Misri mliyokaa; wala msifanye matendo kama yale ya nchi ya Kanaani, nitakayowapeleka; **wala msiende katika amri zao hao.**

4 Mtazifanya hukumu zangu, nanyi mtazishika amri zangu, ili mwenende katika hiso; mimi ndimi Yahweh, Elohim wenu.

5 Kwa ajili ya hayo mtazishika amri zangu na hukumu zangu; ambazo mtu akizitumia ataishi kwa hiso; mimi ndimi Yahweh.

6 Mtu ye yote aliye wa kwenu asimkaribie mwenziwe aliye wa jamaa yake ya karibu ili kumfunua utupu; mimi ndimi Yahweh.

7 Utupu wa baba yako, wala utupu wa mama yako, usifunue, maana ndiye mama yako; usifunue utupu wake.

8 Utupu wa mke wa baba yako, usifunue; maana, ni utupu wa baba yako.

9 Utupu wa umbu lako, binti ya baba yako, au binti ya mama yako, kwamba alizaliwa nyumbani mwenu au kwamba alizaliwa kwengine, utupu wa hao usifunue.

10 Utupu wa binti ya mwanao mume, au wa binti ya binti yako, utupu wao hao usifunue; kwa kuwa ndio utupu wako mwenyewe.

11 Utupu wa binti ya mkewe baba yako, aliyezaliwa na baba yako, yeye ni umbu lako, usifunue utupu wake.

12 Usifunue utupu wa umbu lake baba yako; maana, yeye ni jamaa aliye karibu.

13 Usifunue utupu wa umbu la mama yako; maana, yeye ni jamaa ya mama yako ya karibu.

14 Usifunue utupu wa ndugu ya baba yako, usimkaribie mkewe huyo; yeye ni shangazi lako.

15 Usifunue utupu wa mkweo mwanamke; yeze ni mke wa mwanao; usifunue utupu wake huyo.

16 Usifunue utupu wa mke wa nduguyo; maana, ni utupu wa nduguyo.

17 Usifunue utupu wa mwanamke na binti yake; usimtwae binti ya mwanawe mume, au binti ya binti yake, ili kufunua utupu wake; hao ni jamaa ya karibu; ni uovu mkuu.

18 Wala usitwae mwanamke pamoja na nduguye, awe mtesi wake, na kufunua utupu wake, huyo wa pili atakapokuwa yu hai.

Maelezo:

Tunajua Taurati kuwa tabia ya Yahweh, na tunaweza kuthibitisha kwa urahisi kwamba Amri Kumi zilikuwa sheria kutoka kwa uumbaji. Kwa kuongezea, kwa kanuni, kila sheria katika Torati ilikuwa huko kwenye Bustani ya Edeni kutoka kwa uumbaji kama kiendelezi, kwa njia moja au nyingine ya Amri Kumi.

Ikiwa hivyo ndivyo ilivyo, basi, ni vipi tutaamini kuwa Yahweh aliitambulisha jamii yote ya wanadamu kupitia uchumba, kitu ambacho Yeye huita chukizo na dhambi. Ukweli huu pekee unathibitisha hilo kuwa Yahweh aliumba wanadamu wengine katika wiki ya Uumbaji, mbali na Adamu pekee.

Shetani ameficha waziwazi kusudi la Uumbaji wa Adamu na kwa upande wake amewafanya watu wengi ulimwenguni kuamini kuwa Yahweh ana kiwango mbili. Kama tunavyosoma katika Mal 3: 6, "**Mimi ni Yahweh, sibadiliki**". Hii haimaanishi kuwa habadilishi mawazo yake juu ya uamuzi fulani kama ilivyotajwa, lakini inamaanisha kwamba tabia Yake, ambayo Torati iliandikwa, haibadiliki. Unaweza pia kuwa na hakika kwamba Yahweh hakuamuru viumbe vyake viwe kuzaliwa kwa ndugu wa jamaa; kitendo ambacho Neno Lake mwenyewe linasema ni chukizo.

Je! Mazoea yaliyotajwa kama uchumbaji katika Mambo ya Walawi 18 ni agizo la Yahweh au ni asili ya mataifa?

Walawi 18:1-3,6 Yahweh akanena na Musa, na kumwambia,

2 Nena wewe na wana wa Israeli, uwaambie, Mimi ndimi Yahweh, Elohim wenu.

3 Nanyi msifanye matendo kama yale ya nchi ya Misri mliyokaa; wala msifanye matendo kama yale ya nchi ya Kanaani, nitakayowapeleka; wala msiende katika amri zao hao.

6 Mtu ye yote aliye wa kwenu asimkaribie mwenziwe aliye wa jamaa yake ya karibu ili kumfunua utupu; mimi ndimi Yahweh.

Maelezo: Amri zilizotajwa kama uchumbaji katika Walawi 18 hazikuwa amri za Yahweh lakini zilikuwa mazoea ya machukizo ya mataifa ya kipagani yaliyozunguka Israeli. Yahweh hangeweza kuamua kuumba Ulimwengu kupitia uchumba ikiwa ni mazoea ya Mataifa ambazo huyachukia na kuziita chukizo. Wengine wamefikiria vibaya kwamba labda wakati wa Uumbaji haikuwa mbaya sana kufanya ngono na jamaa, na kwa sababu ya muundo wa maumbile, baadaye ikawa dhambi. Hoja hii hutoka kwa Shetani na ni hoja ileile, ambayo yule adui alitumia kumdanganya Hawa, akisema kwamba sio vibaya kula tunda, ambalo Yahweh alisema asile na sababu hiyo hiyo inayotumiwa na watu wengine leo kutetea ushoga. Uchumba ni upotovu wa upendo wa kweli katika mazingira ya familia na unachukiwa na Yahweh.

Je! Unatambua athari kubwa ya taarifa kama vile hapo juu? Je! Unatambua katika aya ya 22 ya Mambo ya Walawi 18 kwamba ushoga pia umetajwa katika muktadha huo huo na uchumba? Je! Tunapaswa kudhani kuwa labda dhambi ya ushoga sio mbaya pia, lakini pia ilisababishwa kuwa ya kuchukiza?. Kusema kwamba uchumba ulikubaliwa na kuchukuliwa kama si dhambi katika Bustani ya Edeni, lakini ilitokea kuwaa tabia mbaya baadaye kutohana na maumbile kuvunjika, ni kudhihirisha uvumbuzi badala ya Uumbaji wa Yahweh, ambao ulikuwa na maadili kabisa tangu msingi wa Ulimwengu. Hakika wa jambo moja, ikiwa Yahweh anasema katika Neno Lake katika Mambo ya Walawi, sura ya 18 kwamba uchumba na ushoga ni chukizo, basi ilikuwa chukizo kwa Uumbaji na bado ni chukizo leo.

Mal. 3:6 Kwa kuwa mimi, Yahweh, sina kigeugeu;

Hadi tutakopofahamu muundo (akili) wa kufanya kazi kwa Yahweh, hatutawahi kuwa moja pamoja naye. Yahweh sio kama mwanadamu kwamba anaweza kusema uwongo na tabia Yake ya milele haibadilika. Uchumba na ushoga kila mara ilikuwa kitu chenye machukizo machoni pake na kwa hakika HAKUUMBA Ulimwengu kwa dhambi kwa sababu ya kuanguka kwa Adamu na Hawa.

Je! Ni nini maana ya Yahweh kumwondoa Adamu kutoka kwa Uumbaji wote katika aya ya 26 na kumleta ndani ya Bustani kumfundisha?

Mwanzo 2:8 Yahweh Elohim akapanda bustani upande wa mashariki wa Edeni, akamweka ndani yake huyo mtu aliyemfanya.

Maeleo: Kwanza kabisa, lazima tuelewe kwamba ukweli huu unatuonyesha kufanana na kwamba Yahweh alimchukua Adamu na kumtakasa katika Bustani ya Edeni, mbali na jamii yote, kwamba mtindo huu haujawahi kubadilika kwa Waumini kutakaswa mbali na Ulimwengu. Inatuonyesha wazi kuwa tunapokuwa katika Edeni (*uwepo wa Yahweh*) kwamba tuko salama na kwa mapenzi Yake.

Sasa hebu tuangalie kile Yahweh alisema alipomuumba mwanadamu.

Mwanzo 1:26 Elohim akasema, Na tumfanye mtu kwa mfano wetu, kwa sura yetu; wakatawale samaki wa baharini, na ndege wa angani, na wanyama, na nchi yote pia, na kila chenye kutambaa kitambaacho juu ya nchi.

27 Elohim akaumba mtu kwa mfano wake, kwa mfano wa Elohim alimwumba, mwanamume na mwanamke aliwaumba.

Je! Umegundua ya kuwa Yahweh alimwambia Yahshua, tufanye mtu kwa mfano wetu, kulingana na sura yetu? Walakini, wakati aliwaumba inasema tu kwamba aliwaumba kwa mfano yake, sio sura yake, kwa nini? Kwa sababu kuumbwa kwa mfano wake kunamaanisha tu, kuumbwa na kuonekana kama

familia ya Yahweh inavyoonekana. Katika Ufunuo 1 tunaona kuwa Yahshua ana kichwa na nywele, Ana macho na miguu na mikono kama sisi tulioumbwa kwa mfano wake.

Walakini kufanywa kufanana naye, hii inazungumza juu ya tabia Yake, na hii sio jambo ambalo linaweza kutolewa papo hapo. Tabia ni kitu ambacho lazima ujifunze na kuwa kwa uzoefu. Adamu tu ndiye aliyeumbwa kwa sura na mfano wa Yahweh kwa kutakaswa katika Bustani ya Edeni na hapo ndipo Adamu alipokuja kufundisha mfano huo kwa wanadamu wengine.

Je! Kazi ya Adamu ilikuwa nini katika Mwanzo?

Adamu aliumbwaa na kuambiwa katika Mwanzo 1:28 "kuzaa na kuongezeka na kujaza nchi". Ikiwa utatafuta maneno haya, utagundua kuwa inamaanisha, "kuzaa matunda na kuzidisha na kukamilisha kujaza nchi." Hii ni muundo mwingine muhimu sana wa Yahweh. Ardhi ya Israeli kwa kweli imeunganishwa kwa karibu na kila agano la Maandiko.

Maelezo: Katika Uumbaji, Yahweh alitenga ardhi ya Edeni kama uwanja wa mafunzo kwa mtumishi wake wa kwanza na kuhani, Adamu. Walakini, pia alikusudia kwamba baada ya Adamu kujifunza tabia Yake kuititia Torati Yake, ambayo ilikuwa kwa kanuni ya Amri Kumi wakati wa Uumbaji, na sehemu ileile ya Tabia ya Yahweh, Adamu angerejea nje ya Edeni na kuleta ujumbe mzuri wa habari za Torati Yake na Wokovu kwa Uumbaji wake wote. Wakati Yehweh alimwambia kuzaa matunda na kuongezeka, haikuwa maongezi tu juu ya uzao wa Adamu na Eva mwenyewe, kwa kuwa Hawa alikuwa bado hajaumbwa, lakini haswa alikuwa akizungumza juu ya Adamu kuleta wale wengine wa viumbe vyake ambaao walikuwa nje ya Edeni katika uhusiano wa Agano na Yeye. Halafu, mwishowe, Edeni ingeenea na kuja Dunia yote, kama Wanadamu wengine wangeingia Agano la Yahweh.

Isaya 11:9 Hawatadhuru wala hawataharibu katika mlima wangu wote mtakatifu; maana dunia itajawa na kumjua Yahweh, kama vile maji yanavyoifunika bahari.

Kumbuka, Yahweh hufanya kazi kwa muundo na haibadiliki. Tunaona pia mtindo huu ambaao ulianza na Adamu kuwa pia na sisi kama Waumini leo. Tumeumbwa katika ulimwengu nje ya Edeni kama vile Adamu alivyokuwa na kisha Yahweh anatuita kwa ukweli wake (kurudi Edeni). Halafu tunapaswa kurudi Ulimwenguni na kuzaa matunda kwa kushirikisha wokovu wetu na wengine. Yohana 17:15 inasema '*tunapaswa kuwa katika Ulimwengu lakini sio wa Ulimwengu.*'

Mfano huo ulikuwa na Musa. Alizaliwa huko Misri (Ulimwengu), kisha akaitwa nyikani miaka 40 (kutakaswa) kisha akaitwa arudi Misri ili kuwaokoa Israeli wengine.

Je! Yahweh alifanya Adamu afanye nini katika Bustani ya Edeni?

Mwanzo 2:15 Yahweh Eohim akamtwa huyo mtu, akamweka katika bustani ya Edeni, ailime na kuitunza.

Maelezo: Neno "kufanya kazi/ alime" kwa kweli linamaanisha kumtumikia au kuwa mtumwa na moja ya maana zake ni kweli hata kuabudu. Neno "kutunza" kwa Kiebrania ni "Shamar" na linamaanisha

kutunza na kulilinda, na ni neno ambalo limetumika katika Kutoka 31:16, kwa jinsi tunavyotunza na kulinda siku ya Sabato. Pia ni neno linalotumiwa katika Mwanzo 26: 5 wakati Yahweh anatuambia ni kwanini Ibrahim alibarikiwa kuingia Agano naye kwa sababu Ibrahim alitunza na kulinda Torati Yake. Adamu alipaswa kuwa mlinzi wa ukuhani kutoka Edeni, na labda hii ndiyo iliyosababisha wivu wa Shetani kuasi.

Kwa hivyo, tunachoona ni kwamba kutoka Bustani ya Edeni kulikuwa na ukuhani ambao ulianzishwa, sio kufanya kafara bali kuabudu na kuzaa matunda ili Edeni ipanuka. Neno kwa Kiebrania ya sadaka "korban" inamaanisha "kukaribia kupitia uhusiano", sio kumuua mnyama. Baada tu ya Adamu na Hawa kuchagua mti wa ujuzi wa mema na mabaya (ambayo ilikuwa ya kuwa na uhuru wa kuchagua) na wakafanya dhambi dhidi ya Yahweh, Yahshua kama Kuhani Mkuu wa milele wa Melkizedeki akalazimika kumuua mnyama ili kuwavika na kuweka mfano wa muda wa mauaji ya wanyama kufunika dhambi. Hii iliwekwa tu hadi wakati wa matengenezo wakati angekuja na kulpia dhambi zote kupitia damu yake na kuondoa adhabu kwa wanadamu.

Kwa kuwa Yahweh habadilika Yeye ana muundo kama huo wa utakaso kwa waumini leo kama vile alivyofanya kwa Adamu katika Bustani la Edeni?

1 Yohana 2:15 *Msiipende dunia, wala mambo yaliyomo katika dunia. Mtu akiipenda dunia, kumpenda Baba hakumo ndani yake.*

16 Maana kila kilichomo duniani, yaani, tamaa ya mwili, na tamaa ya macho, na kiburi cha uzima,
havitokani na Baba, bali vyatokana na dunia.

Mwanzo 3:6a *Mwanamke alipoona ya kuwa ule mti wafaa kwa chakula, wapendeza macho, nao ni mti wa kutamanika kwa maarifa,*

Maelezo: Muundo umekaa sawa tangu Bustani ya Edeni. Yahweh alimtakasa Adamu ili kuitwa Edeni, mbali na jamii, kama vile sisi waumini tunapaswa kutakaswa mbali na ulmwengu leo. Adamu wakati huo alikuwa ajifunze Torati kutoka kwa Yahshua mwenyewe, kuleta amri za Yahweh kwa jamii yote na kuzaa matunda kwa Yahweh na kuzidisha na kupanua Edeni ili kufunika dunia yote

Hii hufanana sana kati ya dhambi ya Hawa huko Edeni kwa kutojitakaza na maonyo ya Yohana kwa Waamini leo.

Wacha tuangalie kufanana kwingine kutoka kwa agizo la Yahshua kwenda kwa Adamu kuzaa matunda kwenye Mwanzo 1, 2, na 3 na agizo la Yahshua kwa wanafunzi Wake wa kweli leo.

Mwanzo 3:17 *Akamwambia Adamu, Kwa kuwa umeisikiliza sauti ya mke wako, ukala matunda ya mti ambao nalikuagiza, nikisema, Usiyale; ardhi imelaaniwa kwa ajili yako; kwa uchungu utakula mazao yake siku zote za maisha yako;*

18 michongoma na miiba itakuzalia, *nawe utakula mboga za kondeni;*

19 kwa jasho la uso wako utakula chakula, *hata utakapoirudia ardhi, ambayo katika hiyo ulitwaliwa; kwa maana u mavumbi wewe, nawe mavumbini utarudi.*

Baada ya Adamu kutenda dhambi, aliambiwa kwamba sasa hatakuwa na mchanga mzuri wa rutuba tena kwa kazi yake ya kuzaa matunda kwa Ufalme wa Yahweh lakini matunda hayo angezaa kupitia michongoma na miiba. Angalia kufanana ambayo Yahshua aliwaambia, juu ya hali ambayo wanafunzi Wake wangkuwa nayo kwa kuzaa matunda.

Marko 4:3 Sikilizeni; Tazama, mpanzi alitoka kwenda kupanda;

7 Nyingine ikaanguka penye miiba; ile miiba ikamea ikaisonga, isizae matunda.

9 Akasema, Aliye na masikio ya kusikilia, na asikie.

11 Akawaambia, Ninyi mmejaliwa kuijua siri ya Ufalme wa Yahweh, bali kwa wale walio nje yote hufanywa kwa mifano,

12 ili wakitzama watazame, wasione; Na wakisikia wasikie, wasielewe; Wasiye wakaongoka, na kusamehewa.

13 Akawaambia, Hamjui mfano huu? Basi mifano yote mtaitambuaje?

14 Mpanzi huyo hulipanda neno.

15 Hawa ndio walio kando ya njia lipandwao neno; nao, wakiisha kusikia, mara huja Shetani, akaliondoa lile neno liliopandwa miyoni mwao.

16 Kadhalika na hawa ndio wapandwao penye miamba, ambao kwamba wakiisha kulisikia lile neno, mara hulipokea kwa furaha;

17 ila hawana mizizi ndani yao, bali hudumu muda mchache; kisha ikitokea dhiki au udhia kwa ajili ya lile neno, mara hujikwaa.

18 Na hawa ndio wale wapandwao penye miiba; ni watu waliskiao lile neno,

19 na shughuli za dunia, na udanganyifu wa mali, na tamaa za mambo mengine zikiungia, hulisonga lile neno, likawa halizai.

20 Na hawa ndio waliopandwa penye udongo ulio mzuri; ni watu waliskiao lile neno na kulipokea, na kuzaa matunda, mmoja thelathini, mmoja sitini, na mmoja mia.

Hii ni mfano unaoelezea sana kwamba Yahshua anafananisha moja kwa moja na Edeni. Kwanza tuangalie andiko linalofanana katika Luka 8:11 na uone ni nini mfano huu unazungumzia.

Luka 8:11 Na huo mfano, maana yake ni hii; Mbegu ni neno la Yahweh.

Huko Edeni, Yahweh alisema kwamba mimea ilikuwa haijaongezeka kwa sababu hakukuwa na mtu wa kulima ardhi (Mwa 2: 5). Tunaona wazi kuwa mbegu huo ni Neno la Yahweh. Halafu, katika aya ya 7, Yahshua analinganisha laana ya Adamu na michongoma na miiba ya kwamba hakuzaa matunda yoyote. Katika aya ya 11, anawalinganisha na wale walioteuliwa na yeye leo kurudi Edeni, kwamba tunajua siri ya Ufalme wa Yahweh kama Adamu alivyokuwa ameambiwa na Yeye kuwa wale "WALIO NJE" wanafundishwa kwa mifano, kwa sababu hawana macho ya kutazama. Mfano hasa tuliona katika Edeni kwamba mpaka mtu anaweza kuja kuwfundisha, watu walio **nje ya Edeni**, ingawa wana uwajibikaji mdogo bado walikuwa hawana maarifa.

War. 10:13 kwa kuwa, Kila atakayeliitia Jina la Yahweh ataokoka.

14 Basi wamwiteje yeye wasiyemwamini? Tena wamwaminije yeye wasiyemsikia? Tena wamsikieje pasipo mhubiri?

15 Tena wahubirije, wasipopelekwa? Kama ilivyoandikwa, Ni mizuri kama nini miguu yao wahubirio habari ya mema!

Hebu tuangalie Marko 4:15, ambayo ina uhusiano wa moja kwa moja unaporudi kwa Adamu na Hawa. Kwa maana ingawa walisikia neno moja kwa moja kutoka kwa Yahweh, Shetani akaja mara moja, akaiba neno, ambayo ilikuwa mioyoni mwao. Halafu, hapa kuna ungano. Katika aya yote ya 18 na ya 19, tunaweza kuonyesha wazi kuwa michongoma na miiba ni zile ambazo zimesongwa na udanganyifu na tamaa, halafu, hazizai matunda.

Hivi ndivyo Shetani alidanganya Hawa.

Hii yote ilikuwa sehemu ya mpango wa Yahweh jinsi Yahweh alijua wakati alipoumba Adamu, ya kuwa yeeye ni mwili, hangekuwa mwaminifu na hangeweza kushinda bila imani kamili kwa Yahweh. Walakini, Yahweh pia alijua kuwa mtu lazima atoke nje ya Edeni kuleta amri Zake na maarifa kwa viumbe vingine vyote. Kwa hivyo, kwa njia moja au ingine, anguko la Adamu lilitoa hitaji la Adamu wa pili (Yahshua) ili aja kuokoa watu wote.

War. 11:11 *Basi nasema, Je! Wamejikwaa hata waanguke kabisa? Hasha! Lakini kwa kosa lao wokovu umewafikilia Mataifa, ili wao wenyeze watiwe vivu.*

Yahweh alitumia kuanguka kwa Adamu na Eva na kutupwa nje ya Edeni kama fursa ya kuleta Neno Lake na Jina Lake kwa Uumbaji wote; kama vile Alivyofanya na kutupwa mbali kwa taifa la Israeli katika Warumi 11:11. Tumesoma tu katika Warumi 10:13 kwamba mtu lazima aite jina la Yahweh ili aokolewe. Sasa angalia kile kitabu cha Mwanzo 4:26 kinasema baada ya Adamu kufukuzwa kutoka Edeni.

Mwa. 4:26b *Hapo ndipo watu walipoanza kuliitia Jina la Yahweh.*

Ikiwa unatafuta neno "walipoanza" kwa Kiebrania ni "Khalal", ina maana ya kuchafua, au kuvunja neno la mtu na tunapoangalia mafuriko muda mfupi baada ya hii, ni wazi kwamba jina na Neno la Yahweh halikubaliwa baada ya dhambi ya Adamu na Eva na laana iliyofuatia.

Je! Wanafunzi wa kweli wa Yahshua waliobatizwa wameamuriwa kuzaa matunda kama Adamu alivyokuwa katika Bustani ya Edeni?

Mat. 7:16 Mtawatambua kwa matunda yao. Je! Watu huchuma zabibu katika miiba, au tini katika mibaruti?

17 Vivyo hivyo kila mti mwema huzaa matunda mazuri; na mti mwovu huzaa matunda mabaya.

18 Mti mwema hauwezi kuzaa matunda mabaya, wala mti mwovu kuzaa matunda mazuri.

19 Kila mti usiozaa tunda zuri hukatwa ukatupwa motoni.

20 Ndiposa kwa matunda yao mtawatambua.

Yoh. 15:1 *Mimi ndimi mzabibu wa kweli, na Baba yangu ndiye mkulima.*

2 *Kila tawi ndani yangu lisilozaa huliondoa; na kila tawi lizaalo hulisafisha, ili lizidi kuzaa.*

3 *Ninyi mmekwisha kuwa safi kwa sababu ya lile neno nililowaambia.*

4 *Kaeni ndani yangu, nami ndani yenu. Kama vile tawi lisivyoweza kuzaa peke yake, lisipokaa ndani ya mzabibu; kadhalika nanyi, msipokaa ndani yangu.*

5 *Mimi ni mzabibu; ninyi ni matawi, akaaye ndani yangu nami ndani yake, huyo huzaa sana; maana pasipo mimi ninyi hamwezi kufanya neno lo lote.*

6 *Mtu asipokaa ndani yangu, hutupwa nje kama tawi na kunyauka; watu huyakusanya na kuyatupa motoni yakateketea.*

7 *Ninyi mkikaa ndani yangu, na maneno yangu yakikaa ndani yenu, ombeni mtakalo lote nanyi mtatendewa.*

8 *Hivyo hutukuzwa Baba yangu, kwa vile mzaavyo sana; nanyi mtakuwa wanafunzi wangu.*

Maelezo: Ni wazi, tunaweza kuona kwamba hakuna chochote kilichobadilika katika mpangilio wa Yahweh tangu Bustani ya Edeni. Kama vile Adamu alivyotakaswa katika Edeni, na kisha aende kuzaa matunda kwa Yahweh, vivyo hivyo na wanafunzi wa kweli wa Yahshua hufanya vivyo hivyo leo. Ukosefu wa kuzaa matunda ni sawa na vile vile kuchomwa moto na kupoteza wokovu wetu.

Sasa ikiwa tunaangalia aya ya 9 na 10 ya Yohana sura ya 15, tunaanza kuona kufanana kati ya Adamu na Yahshua. Yahshua ndiye mfano kamili (uwakilishi) wa Baba, na ameachilia huru mapenzi Yake bure ili awe 100% echad na Yahweh na kwa mapenzi Yake wakati wote.

Wakol. 1:15 naye ni mfano wa Elohim asiyeonekana, mzaliwa wa kwanza wa viumbe vyote.

2 Kor. 4:4 ambao ndani yao elohim wa dunia hii amepofusha fikira zao wasioamini, isiwazukie nuru ya injili ya utukufu wake Masihi aliye sura yake Yahweh.

Waeb. 1:2-3 mwisho wa siku hizi amesema na sisi katika Mwana, aliyemweka kuwa mrithi wa yote, tena kwa yeze aliufanya ulimwengu.

3 Yeye kwa kuwa ni mng'ao wa utukufu wake na chapya ya nafsi yake, akivichukua vyote kwa amri ya uweza wake, akiisha kufanya utakaso wa dhambi, aliketi mkono wa kuume wa Ukuu huko juu;

Kwa hivyo sasa, tunaanza kuona kutoka kwa Agano Jipyka kwanini Yahshua alilazimika kuja duniani kama mwanadamu wa kawaida kwa sababu jinsi Adamu aliyeumbwa kuonekana kama Yahweh katika hali, hakuwahi kufanikiwa kuwa **kama Yahweh katika tabia**. Ambapo Adamu wa kwanza alishindwa, Yahweh angelazimika kutuma mbegu kutoka kwake, ili Adamu wa pili (Yahshua) atafanikiwa.

Yahweh aliumba wanadamu nje ya Edeni (Mwa 2: 7). Kisha akachukua moja ya Uumbaji wake, Adamu kutoka duniani kwenda Edeni ili kumtakasa na kumfundisha kwa ukuhani wake wa kuzaa na kutoa matunda kwa Uumbaji Wake wote (Mwa 3:23). Adamu aliambiwa alipokuwa Edeni asile kutoka kwa mti wa ujuzi wa mema na mabaya (chaguo la bure) lakini kutoka kwa mti wa uzima (100% imani kamili kwa Yahweh).

Kwa kuwa Adamu alishindwa, Yahweh hakutaka kutupilia mbali Uumbaji wake wote, lakini alitaka kwamba uzao utazaliwa kutoka kwa uzao uliochaguliwa wa Adamu (aliyeumbwa Edeni) na angekomboa uzao wa Adamu kurudi kwa Yahweh na mwishowe wanadamu wote, kama ilivyokuwa kusudi la Yahweh na Adamu kuanzia mwanzo.

Lazima pia tuelewe kwamba kutofaulu kwa Adamu hakukuwa jambo dogo kwani kutofaulu kwake kulimaanisha kwamba hakuna matunda yoyote ambayo yan gezaliwa katika Edeni na ikawa kwamba wanadamu wote wangeanguka vivyo hivyo. Na hakuna tumaini sasa la wanadamu kujifunza Torati na kuja Edeni (uwepo wa Yahweh) kila mtu angefanya hivyo, kutumia chaguo lake huru na dhamiri ya

kibinadamu kuamua mema na mabaya na kwa hivyo kila mwanadamu pia angeshindwa kama mfano wa Adamu.

War. 5:12 Kwa hiyo, kama kwa mtu mmoja dhambi iliingia ulimwenguni, na kwa dhambi hiyo mauti; na hivyo mauti ikawafikia watu wote kwa sababu wote wamefanya dhambi;

13 maana kabla ya sheria dhambi ilikuwamo ulimwenguni, lakini dhambi haihesabiwi isipokuwapo sheria;

14 walakini mauti ilitawala tangu Adamu mpaka Musa, nayo iliwatawala hata wao wasiofanya dhambi ifananayo na kosa la Adamu, aliye mfano wake yeye atakayekuja.

Hii ni maandishi ya kuvutia kweli. Je! Dhambi ya Adamu ingewezaje kupidisha kifo kwa kila mwanadamu baada yake? Wakatoliki wanaamini kwamba andiko hili linazungumza juu ya dhambi ya asili, na kwamba sisi sote tumezaliwa na dhambi kwa kuwa Adamu alifanya dhambi. Huu ni upuuzi na ni wazi, Ezekieli 18 inasema kwamba kila mtu anaajibika kwa dhambi yake mwenyewe na kwamba dhambi za baba au watoto hazipitishiani moja kwa mwengine.

Maandishi haya yanaonyesha kuwa Adamu alikuwa amepewa Torati na Yahweh na aliambiwa aletee wengine kuzaa matunda na kuzidisha Edeni. Lakini kwa kuwa alishindwa na hakuna matunda yaliyozaliwa na mwanadamu aliachwa na hiari yake ya hiari ya kibinadamu, kila mmoja kwa kila mtu pia ameanguka kama Adamu kwa hiari yetu; bila Roho Mtakatifu wa Yahweh haiwezekani kuwa mtiifu kwa Yahweh.

War. 8:7 Kwa kuwa ile nia ya mwili ni uadui juu ya Yahweh, kwa maana haitii sheria ya Yahweh, wala haiwezi kuitii.

Ni wazi, katika Uumbaji kulikuwa na barabara mbili za kuchagua; Chaguo la hiari ya Kibinadamu na kujitawala au 100% imani kamili na utii usiokufa na utii kwa Yahweh na Neno Lake. Mojawapo ilikuwa mbegu ya Shetani na moja ilikuwa mbegu ya Yahweh. Mara tu Adamu na Hawa waliposhindwa katika nafasi yao Edeni, unabii ultolewa mara moja juu ya uadui wa mbegu hizi mbili na kuja kwa Masihi kutoka kwa uzao wa Hawaa na kuokoa kabisa uzao wa Adamu na Wanadamu.

Mwa. 3:15 nami nitaweka uadui kati yako na huyo mwanamke, na kati ya uzao wako na uzao wake; huo utakuponda kichwa, na wewe utamponda kisigino.

Utabiri huu ultolewa moja kwa moja baada ya anguko la Adamu na Hawaa na unaonyesha kuwa Uzima wa milele utakuja tu kupitia Mkombozi, Masihi aliyetabiriwa kutoka Mwanzo 3:15. Ndio maana Adamu anasema ijayo;

Mwa. 3:20 Adamu akamwita mkewe jina lake Hawa; kwa kuwa yeye ndiye aliye mama yao wote walio hai.

Maelezo: Andiko hili linasema kwamba Hawaa 'akawa' mama ya wote walio hai kwa sababu tu Yahweh alitoa hukumu yao ya kifo kwa kula tunda lililokatazwa, lakini sasa inasema katika Mwa 3:15 kwamba mkombozi angezaliwa kupidzia kwa Hawa ili kuwakombolea wanadamu kile Adamu alipoteza. Kutoka

kwa Bustani la Edeni, Adamu na Hawa walijua kutoka kwa maneno ya Yahweh kuwa Mwokozi atazaliwa kutoka kwa uzao wake na atakuwa Yahweh Mwana na Mwokozi wa ulimwengu. Kwa kuongezea, hata baada ya dhambi yake, angekuwa mwanzo wa maisha ya ukoo wa Yahshua Masihi na mama wa wote wanaoishi kwa kuwa Masihi angezaliwa kupitia yeye. Hawaa alikuwa na hakika kwamba Masihi angezaliwa kutoka kwake hata alifikiria kuwa Kaini, mzaliwa wake wa kwanza, ndiye Masihi aliyetabiriwa.

Mwa. 4:1 Adamu akamjua Hawa mkewe; naye akapata mimba, akamzaa Kaini, akasema, Nimepata mtoto mwanamume, Yahweh.

Karibu kila tafsiri ulimwenguni huongeza vibaya maneno ambayo hayamo katika Maandiko kusema Hawa alipata mtu "kwa msaada wa" Yahweh, lakini maneno hayo hayapo. Shida ni kwamba hawaelewi kuwa kwa kuwa Yahweh alitabiri juu ya kuzaliwa kwa Masihi kutoka kwa uzao wa Hawa kwamba alifikiria Kaini ndiye Masihi aliyetabiriwa na kusema "nimepata mtu, Yahweh". Alijua Masihi aliyeahidiwa angekuwa mshiriki wa familia ya Yahweh na tunajua ni Mwanawе. Hata alimwita Kaini ikitokea kwa neno la Kiebrania linalomaanisha 'kukomboa au kununua tena'.

Sehemu nyine ya utafiti huu ni sehemu ya milele ya Agano la ardhi kutoka kwa Maandiko. Kwamba haikuwa Wanadamu tu waliolaaniwa na kutofaulu kwa Adamu lakini pia ardhi ya Uumbaji ambayo ilikusudiwa iwabariki. Ilikuwa vivyo hivyo na Agano la Sinai na ni sawa leo kama wakati Masihi ambaye ndiye mkombozi wa jamaa, atarudi. Ataondoa laana kutoka kwa Agano la Ardhi na kwa mara nyine, kama ilivyokusudiwa Edeni, nchi itabariki watu wake. Hii ndio sababu kutoka Mwananzo hadi Ufunuo baraka ya nchi na kuzaa matunda kwa kazi ya mwanadamu kunasababisha kila kitu, wakati yuko katika mapenzi ya Yahweh. Kama vile kulikuwa na Ardhi moja ya Ahadi wakati wa Uumbaji iitwayo Edeni, kuna Ardhi moja ya Ahadi inayoitwa Israeli kwa Utawala wa milenia na baraka za watu kama ilivyokuwa kwenye Bustani la Edeni.

Yoel 1:2 Sikieni haya, enyi wazee; Sikilizeni, enyi wenyeji wote wa nchi. Je! Mambo haya yamekuwako katika siku zenu, Au katika siku za baba zenu?

3 Waarifuni watoto wenu habari yake, Watoto wenu wakawaambie watoto wao, Na watoto wao wakakiambie kizazi kingine.

4 Yaliyosazwa na tunutu yameliwa na nzige; na yaliyosazwa na nzige yameliwa na parare; na yaliyosazwa na parare yameliwa na madumadu.

7 Ameuharibu mzabibu wangu; ameuvunja mtini wangu; ameyaambua magamba yake kabisa; ameuangusha chini; matawi yake yamefanywa kuwa meupe.

9 Sadaka ya unga na sadaka ya kinywaji Zimekatiliwa mbali na nyumba ya Yahweh; Hao makuhani, wahudumu wa Yahweh, wanaomboleza.

10 Shamba limeharibika, nchi inaomboleza; maana nafaka imeharibika, divai mpya imekauka, mafuta yamepunguka.

11 Tahayarini, enyi wakulima; Pigeni yowe, enyi watunzaji wa mizabibu; Kwa ajili ya ngano na shayiri, Maana mavuno ya mashamba yamepotea.

12 Mzabibu umesinya, mtini nao umevia; Nao mkomamanga na mtende na mtovaa; Naam, miti yote ya mashamba imekauka; Maana furaha imekauka katika wanadamu.

13 Jikazeni mkaomboleze, enyi makuhani; Pigeni yowe, enyi wahudumu wa madhabahu; Njoni mlale usiku kucha katika magunia, Enyi wahudumu wa Elohim wangu; Kwa kuwa sadaka ya unga na sadaka ya kinywaji Zimezuiwa katika nyumba ya Elohim wenu.

14 Takaseni saamu, iteni kusanyiko la dini, Wazee na wakusanye wenyeji wote wa nchi; Waende nyumbani kwa Yahweh, Elohim wenu, Na kumlilia Yahweh,

15 Ole wake siku hii! Kwa maana siku ya Yahweh inakaribia, nayo itakuja kama uangamivu utokao kwake aliye Mwenyezi.

16 Je! Chakula hakikatiliwa mbali mbele ya macho yetu? Naam, furaha na kicheko mbali na nyumba ya Elohim wetu?

17 Mbegu zinaoza chini ya udongo wake; ghala zimeachwa ukiwa; mabanda yamevunjika; kwa maana nafaka imekauka.

18 Jinsi wanyama wanavyougu! Makundi ya ng'ombe yamefadhaika, kwa sababu hawana malisho; naam, makundi ya kondoo yamepata mateso.

19 Ee Yahweh, nakulilia wewe; Kwa maana moto umeyala malisho ya nyikani, Na miali ya moto imeteketeza miti yote ya mashamba.

20 Naam, wanyama wa mashamba wanakutwetea wewe; Kwa maana vijito vya maji vimeskauka, Na moto umeyateketeza malisho ya nyikani.

Yoel 2:1 Pigeni tarumbeta katika Sayuni, Pigeni na kelele katika mlima wangu mtakatifu; Wenyeji wote wa nchi na watetemeke; Kwa maana siku ya Yahweh inakuja. Kwa sababu inakaribia;

2 siku ya giza na weusi, siku ya mawingu na giza kuu. Kama mapambazuko yakinadazwa juu ya milima, hao ni wakuu, tena wenye nguvu, mfano wao haukuwako kamwe, wala hautakuwako baada ya hao, hata katika miaka ya vizazi vingi.

3 Moto unakula mbele yao; na nyuma yao miali ya moto inateketeza; **hiyo nchi inafanana na bustani ya Adeni mbele yao, na nyuma yao imekuwa jangwa tupu; naam, hakuna aliyeokoka asipatikane nao.**

18 Hapo ndipo Yahweh alipoona wivu kwa ajili ya nchi yake, akawahurumia watu wake.

19 Yahweh akajibu, akawaambia watu wake; Tazameni, nitawaletea nafaka, na divai, na mafuta, nanyi mtashiba kwa vitu hivyo; wala sitawafanya tena kuwa aibu kati ya mataifa;

21 Ee nchi, usiogope; furahi na kushangilia; kwa kuwa Yahweh ametenda mambo makuu.

22 Msiogope, enyi wanyama wa kondeni; maana malisho ya jangwani yanatoa Miche, na huo mti unazaa matunda yake, mtini na mzabibu inatoa nguvu zake.

23 Furahini, basi, enyi wana wa Sayuni, mkamfurahie Yahweh, Elohim wenu; kwa kuwa ye ye huwapa ninyi mvua ya masika, kwa kipimo cha haki, naye huwanyeshea mvua, mvua ya masika, na mvua ya vuli, kama kwanza.

24 Na sakafu za kupepetea zitajaa ngano, na mashinikizo yatafurika kwa divai na mafuta.

25 Nami nitawarudishia hiyo miaka iliyoliwa na nzige, na parare, na madumadu, na tunutu, jeshi langu kubwa nililotuma kati yenu.

26 Nanyi mtakula chakula tele na kushiba, na kulihimidi jina la Yahweh, Elohim wenu, aliyewatendea mambo ya ajabu; na watu wangu hawatatahayari kamwe.

27 Nanyi mtajua ya kuwa mimi ni katikati ya Israeli, na ya kuwa mimi ndimi Yahweh, Elohim wenu, wala hakuna mwingine; na watu wangu hawatatahayari kamwe.

Je! Kipengele cha ukuhani kinahusika vipi kwenye simulizi ya Uumbaji na kusudi la mwanadamu?

Mwa. 3:21 Yahweh Elohim akawafanya Adamu na mkewe mavazi ya ngozi, akawavika.

Maelezo: Yahshua Yahweh ilibidi awe kuhani ili afanye kafara hii. Kwa kweli hakuwa Mlawi, lakini kwa kweli alikuwa kuhani mkuu wa Agizo la Melkizedeki, Ukuhani wa Juu kabisa katika

Ulimwengu. Ukuhani wa Walawi na sheria ya sherehe haikuwa sehemu ya Uumbaji katika Bustani ya Edeni lakini iliongezwa kwenye Mlima Sinai (Wagalatia 3:19), kwa sababu ya tukio la ndama ya dhahabu na ilikuwa hatua ya muda kuwaweka watu katika uhusiano wa Agano hadi Masihi aliyeahidiwa atakapo kuja. Walakini, kulikuwa na agizo la milele la ukuhani kutoka kwa Melkizedeki kule Edeni. Mfano ambao Yahweh aliweka katika Bustani la Edeni baada ya Adamu na Hawa kuanguka ilikuwa kwamba dhambi ilileta kumwaga damu isiyo na hatia.

Waeb. 7:14 Maana ni dhahiri kwamba Mwokozi wetu alitoka katika Yuda, kabilia ambayo Musa hakunena neno lo lote juu yake katika mambo ya ukuhani.

17 maana ameshuhudiwa kwamba, Wewe u kuhani milele Kwa mfano wa Melkizedeki.

Maandiko hayana shaka kuwa Yahshua kweli alikuwa Melkizedeki huyu, kwani kuna Mfalme mmoja tu wa Amani na Mfalme wa haki na Kuhani Mkuu mmoja na tunajua kuwa jina lake ni Yahshua, Mwana wa Yahweh. 'Melchi' inamaanisha mfalme na 'zedek' inamaanisha haki na Melkizedeki anamaanisha Mfalme wa Haki ni taji sio jina la kibinagsi.

Waeb. 7:1 Kwa maana Melkizedeki huyo, mfalme wa Salemu, kuhani wa Elohim Aliye Juu, aliyekutana na Ibrahimu alipokuwa akirudi katika kuwapiga hao wafalme, akambariki; 2 ambaye Ibrahimu alimgawia sehemu ya kumi ya vitu vyote; (tafsiri ya jina lake kwanza ni mfalme wa haki, tena, mfalme wa Salemu, maana yake, mfalme wa amani; 3 hana baba, hana mama, hana wazazi, hana mwanzo wa siku zake, wala mwisho wa uhai wake, bali amefananishwa na Mwana wa Yahweh); huyo adumu kuhani milele.

Yahshua alikuwa mwana-kondoo wa Yah aliyechinjwa tangu kuumbwa kwa ulimwengu. Kutoka kwa Bustani la Edeni, Adamu na Hawa walichagua chaguo huru, badala ya imani ya 100% kwa Yahweh. Kwa kukosa kazi yao ya kuleta Neno la Yahweh kwa Uumbaji wake wote, Yahshua, ambaye alikuwa Kuhani Mkuu wa mfano wa Melkizedeki, alipaswa kuzaliwa kwa uzao wa Hawa na kuwa Adamu wa pili na kutimiza kazi ambayo Adamu alishindwa kuifanya. Ndio sababu moja ya majina yake ni Mwana wa Mtu akimaanisha Mwana wa Adamu. (Luk 3: 23,38)

War. 5:19 Kwa sababu kama kwa kuasi kwake mtu mmoja watu wengi waliingizwa katika hali ya wenye dhambi, kadhalika kwa kutii kwake mmoja watu wengi wameingizwa katika hali ya wenye haki.

Je! Ulishika kifungu cha Warumi 5:19 ambacho ni kwa sababu ya kutotii kwa Adamu wengi "wakawa" wenye dhambi? Je! Ni kwanini dhambi ya Adamu inaweza kusababisha wengine kuwa wenye dhambi isipokuwa dhambi yake moja kwa moja ilisababisha viumbe vyote kupoteza upokeaji wa Torati na kutokuzaa matunda ambayo angeweza kama angekuwa mwaminifu kwa Yahweh.

1 Kor. 15:45 Ndivyo ilivyoandikwa, Mtu wa kwanza, Adamu, akawa nafsi iliyo hai; Adamu wa mwisho ni roho yenye kuhuisha.

46 Lakini hautangulii ule wa roho, bali ule wa asili; baadaye huja ule wa roho.

47 Mtu wa kwanza atoka katika nchi, ni wa udongo. Mtu wa pili atoka mbinguni.

48 Kama alivyo yeye wa udongo, ndivyo walivyo walio wa udongo; na kama alivyo yeye wa mbinguni, ndivyo walivyo walio wa mbinguni.

49 Na kama tulivyoichukua sura yake yule wa udongo, kadhalika tutaichukua sura yake yeye aliye wa mbinguni.

50 Ndugu zangu, nisemayo ni haya, ya kuwa nyama na damu haziwezi kuurithi Ufalme wa Yahweh; wala uharibifu kurithi kutokuharibika.

53 Maana sharti huu uharibikao uvae kutokuharibika, nao huu wa kufa uvae kutokufa.

Ni muhimu kuelewa kwamba Melkizedeki ilikuwa Agizo la milele la Ukuhani ambao Yahshua amekuwa Kuhani Mkuu kila wakati. Adamu kule Edeni alikuwa awe sehemu ya ukuhani huu na kumsaidia Yahweh kutimiza kusudi Lake kwa Uumbaji kwa kuleta tabia Yake ya milele (kupitia Torati) kwa Uumbaji wake wote ulioumbwa nje ya Edeni.

Kwa Adamu kukosa kuzaa matunda na kwa kutofaulu kwa kazi yake ya kuingia ukuhani huu ilimpa nafasi Yahshua, Mwana-Kondoo wa Yah aliyechinjwa tangu msingi wa ulimwengu. Pia sio bahati mbaya kwamba kuteuliwa kwa Yahshua kufa kwa uamuzi wa wanadamu wa kuchagua, badala ya imani ya 100% kwa Yahweh, kulitokea kwenye Mlima wa Mizeituni kwenye eneo linaloitwa "Mahali pa kuteuliwa"; mahali nje ya Edeni, ambayo Adamu alitupwa nje wakati alitenda dhambi.

Je! Wanafunzi wa kweli wa Yahshua pia wanajifunza kuwa makuhani wa Melkizedeki?

I Pet. 2:9 Bali ninyi ni mzao mteule, ukuhani wa kifalme, taifa takatifu, watu wa milki ya Elohim, mpare kuzitangaza fadhili zake yeye aliyewaita mtoke gizani mkaingie katika nuru yake ya ajabu;

Ufu. 5:10 ukawafanya kuwa usfalme na makuhani kwa Elohim wetu; nao wanamiliki juu ya nchi.

Maeleo: Wakati ambapo Adamu alishindwa katika Bustani ya Edeni kwa agizo lake la ukuhani, waumini wa kweli leo lazima wazae matunda na watimize utume wao mkubwa kama ukuhani wa Melkizedeki katika mafunzo. Kama vile Yahweh anarejesha Bustani ya Edeni mbele ya macho yetu, tufuate mfano wa Yahshua (Adamu wa pili) na tuilettee Torati ya Yahweh katika uumbaji Wake wote na kuzaa na kuzidisha, na kuijaza nchi na matunda kwa Ufalme unaokuja hivi karibuni. Tujifunze pia kutoka kwa makosa ya Adamu na Hawa, kwamba **utiifu kamili wa 100%** kwa Yahweh na Neno Lake ndio muhimu na sio nia yetu wenywewe wa kuchagua. **Pia, kwa kuwa Yahshua kweli anaishi katika waumini wa agano la kweli kwa Roho wake Muumini anahitaji kusalimisha roho yake ya kibinadamu katika vitu vyote na kumruhusu Roho Mtakatifu kubadilisha akili zao kuwa akili ya Masihi. Adamu alikataa Roho ya Yahweh, ambayo inaonyeshwa na Mti wa Uzima, na akachagua uhuru wa kuchagua, ambao ulifananishwa na mti wa Ujuzi wa mema na mabaya.**

1 Sam. 15:22 Naye Samweli akasema, je! Yahweh huzipenda sadaka za kuteketezwa na dhabihu Sawasawa na kuitii sauti ya Yahweh? Angalia, **kutii ni bora kuliko dhabihu, Na kusikia kuliko mafuta ya beberu.**

23a Kwani kuasi ni kama dhambi ya uchawi, Na ukaidi ni kama ukafiri na vinyago;

Je! Agizo la mahakama ya Yahweh ni la muhimu kiasi gani? Je! ni muhimu kiasi gani kuamini katika mpangilio katika maisha yetu ambayo Yahweh ameamuru? Je! Ni muhimu kiasi gani kutii kwa imani 100% na utiifu kwa Yahweh na kusikia sauti yake kila siku ya maisha yetu? Je! ni muhimu jinsi gani kuzaa matunda kwa Ufalme wa Yahweh?. Ni njia ya kuingia kurudi Edeni.

Je! Unakula tunda kutoka kwa mti gani?

Vidokezo vya Kukumbuka:

- 1) Tunaweza kuwa na hakika kwamba Yahweh hakuumba Ulimwengu kupitia uchumba, tabia ambayo yeye huita ni chukizo, lakini aliumba watu kadhaa katika Uumbaji.
- 2) Tunaona kwamba kila wakati ilikuwa mapenzi ya Yahweh kuwa na Ufalme wa Makuhani na hii ilikuwa kazi ya Adamu pia katika Edeni. Tunaona leo kwamba Yahweh anatimiza Ufalme huu wa makuhani kupitia mafunzo yetu ya kuwa makuhani wa Melkizedeki chini ya Yahshua na kutimiza kwa roho yale ambayo Adamu alishindwa kufanya kwa mwili. (Kutoka 19: 5-6)
- 3) Kutoka kwa Bustani la Edeni, tunaweza kudhibitisha kutoka kwa Maandiko kwmaba Utaratibu wa milele wa Melkizedeki na sio ya Walawi ambayo Yahweh alikuwa aweka kumtumikia.
- 4) Tunaweza kudhibitisha kwamba Torati kwa kanuni, kupitia Amri Kumi haikuwepo tu wakati wa Uumbaji lakini kwamba kazi ya Adamu, kama mtumishi wa Yahweh, angeleta Torati kwenye Uumbaji wote na kuzidisha Edeni.
- 5) Tunaona kuwa tunayo jukumu kama lile ambalo Adamu alitakiwa kuwa nalo Edeni. Kwamba ingawa tunahitaji kuzaa matunda na kuzidisha na kuijaza dunia na ufahamu wa wokovu wa Yahweh, ya kwamba sisi pia tunatakiwa kutakaswa kama Adamu alivyokuwa Edeni. Edeni ni mahali halisi lakini pia ni hali ya akili. Ni wazi pia kutokana na utafiti huu kuwa kama Yahshua alimwambia Adamu kule Edeni, na tena kwa waumini wa Agano Jipyä kwenye Yohana 15, kwamba ikiwa hatutazaa matunda tutakufa. Hii pia ni muhimu sana kwa kuwa katika Ukristo maanani zaidi huwekwa kwenye wokovu wa kibinagsi wa mtu na sio kuzaa matunda zaidi ya Ufalme.
- 6) Hii ni muhimu sana kwamba Yahweh anafunua hii sasa, kwa sababu Yahweh hufanya kazi katika mviringo sio mstari, na tumekuja duara kamili na Yahweh anarejesha Uumbaji wake kule Edeni.

Tafadhal nenda kwenye wavuti yetu katika www.coyhwh.com na upakue DVD yetu ya bure iitwayo ‘The Purpose of Man’

.Congregation of YHWH Jerusalem, Israel